

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY HOẠT ĐỘNG HỢP TÁC PHÁT TRIỂN CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI

Nguyễn Anh Tuấn, Nguyễn Thị Thúy, Đỗ Hồng Cường, Đinh Thị Kim Thương

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Hoạt động hợp tác phát triển đã trở thành một yếu tố không thể thiếu đối với sự phát triển của các cơ sở giáo dục đại học hiện nay. Bằng việc kết nối với các tổ chức, doanh nghiệp và trường đại học khác, các trường đại học có thể nâng cao chất lượng đào tạo, mở rộng cơ hội nghiên cứu và tăng cường vị thế trên trường quốc tế. Sau 10 năm từ khi được nâng cấp từ Trường cao đẳng sư phạm Hà Nội thành Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến nay, Nhà trường đã có nhiều giải pháp và đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ trong hoạt động hợp tác phát triển. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn những tồn tại, hạn chế cần khắc phục. Trong bài báo này, chúng tôi tập trung đánh giá thực trạng, phân tích các tồn tại, hạn chế và đề xuất các nhiệm vụ, giải pháp để thúc đẩy toàn diện và nâng cao chất lượng hoạt động hợp tác phát triển đáp ứng yêu cầu của Đề án phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Từ khóa: Cơ chế chính sách, HNMTU, Hợp tác phát triển, Luật Thủ đô, Phát triển nguồn nhân lực.

Nhận bài ngày 25.04.2025; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 26.06.2025

Liên hệ tác giả: PGS. TS. Nguyễn Anh Tuấn, email: natuan@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động hợp tác phát triển đã trở thành một yếu tố không thể thiếu đối với sự phát triển của các cơ sở giáo dục đại học hiện nay nói chung và Trường đại học Thủ đô Hà Nội nói riêng. Bằng việc kết nối với các tổ chức, doanh nghiệp và trường đại học khác, các trường đại học có thể nâng cao chất lượng đào tạo, mở rộng cơ hội nghiên cứu và tăng cường vị thế trên trường quốc tế. Dưới đây là một số hiệu quả đem lại từ hoạt động hợp tác phát triển đối với các cơ sở giáo dục đại học:

Nâng cao chất lượng đào tạo:

Cập nhật chương trình đào tạo: Hợp tác giúp các trường đại học tiếp cận với những kiến thức, kỹ năng mới nhất, từ đó điều chỉnh và cập nhật chương trình đào tạo cho phù hợp với yêu cầu của thị trường lao động.

Đa dạng hóa phương pháp giảng dạy: Thông qua hợp tác, các trường có thể học hỏi và áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại, như học tập dựa trên dự án, học trực tuyến, tăng cường tương tác giữa giảng viên và sinh viên.

Nâng cao năng lực giảng viên: Các chương trình trao đổi, bồi dưỡng giúp giảng viên nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm và cập nhật kiến thức mới.

Mở rộng cơ hội nghiên cứu:

Hợp tác nghiên cứu quốc tế: Tham gia vào các dự án nghiên cứu quốc tế giúp các nhà khoa học tiếp cận với các nguồn lực, thiết bị hiện đại và cộng đồng nghiên cứu quốc tế.

Xây dựng các trung tâm nghiên cứu chung: Các trung tâm nghiên cứu chung giữa các trường đại học và doanh nghiệp tạo điều kiện thuận lợi cho việc chuyển giao công nghệ và ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tiễn.

Tăng cường khả năng xuất bản quốc tế: Hợp tác giúp các nhà khoa học có cơ hội xuất bản các

bài báo khoa học trên các tạp chí quốc tế uy tín, nâng cao uy tín của trường đại học.

Tăng cường vị thế trên trường quốc tế:

Thu hút sinh viên quốc tế: Các chương trình hợp tác giúp các trường đại học thu hút sinh viên quốc tế, tăng tính đa dạng văn hóa và nâng cao uy tín của trường.

Xây dựng thương hiệu trường: Thông qua các hoạt động hợp tác, các trường đại học có thể xây dựng và quảng bá thương hiệu của mình trên trường quốc tế.

Tham gia vào các mạng lưới đại học: Việc tham gia vào các mạng lưới đại học quốc tế giúp các trường đại học mở rộng mối quan hệ hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm và học hỏi từ các trường khác.

Tăng cường liên kết giữa trường đại học và doanh nghiệp:

Đào tạo theo nhu cầu của doanh nghiệp: Hợp tác với doanh nghiệp giúp các trường đại học thiết kế các chương trình đào tạo phù hợp với nhu cầu nhân lực của thị trường.

Thực tập và việc làm cho sinh viên: Các chương trình thực tập và việc làm giúp sinh viên tích lũy kinh nghiệm thực tế và dễ dàng hòa nhập vào môi trường làm việc sau khi tốt nghiệp.

Chuyên giao công nghệ: Hợp tác giữa trường đại học và doanh nghiệp thúc đẩy quá trình chuyển giao công nghệ từ phòng thí nghiệm vào sản xuất.

Tóm lại, hoạt động hợp tác phát triển đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo, mở rộng cơ hội nghiên cứu và tăng cường vị thế của các cơ sở giáo dục đại học. Để phát huy tối đa hiệu quả của hợp tác, các trường đại học cần xây dựng chiến lược hợp tác rõ ràng, lựa chọn đối tác phù hợp và có cơ chế quản lý hiệu quả. Trong mỗi giai đoạn, cơ sở giáo dục đại học cần có chiến lược phù hợp để hoạt động hợp tác phát triển đạt được hiệu quả tốt nhất. Sau 10 năm từ khi được nâng cấp từ Trường cao đẳng sư phạm Hà Nội thành Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến nay, Nhà trường đã có nhiều giải pháp và đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ trong hoạt động hợp tác phát triển. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn những tồn tại, hạn chế cần khắc phục. Mục đích của bài báo này là đánh giá thực trạng, phân tích các tồn tại, hạn chế trong hoạt động hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, đồng thời đề xuất các nhiệm vụ, giải pháp để thúc đẩy toàn diện và nâng cao chất lượng hoạt động hợp tác phát triển đáp ứng yêu cầu của Đề án phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 [1].

2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG HỢP TÁC PHÁT TRIỂN CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI GIAI ĐOẠN 2015-2024

2.1. Công tác chỉ đạo, điều hành hoạt động hợp tác phát triển

Theo quy định tại Điều 44 của Luật Giáo dục đại học thì cơ sở giáo dục đại học được phép triển khai các hình thức hợp tác quốc tế sau đây [2]:

- Liên kết đào tạo.
- Thành lập văn phòng đại diện của cơ sở giáo dục đại học nước ngoài tại Việt Nam.
- Hợp tác nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ, tổ chức hội nghị, hội thảo khoa học.
- Tư vấn, tài trợ, đầu tư phát triển cơ sở vật chất, trang thiết bị.
- Bồi dưỡng, trao đổi giảng viên, nghiên cứu viên, cán bộ quản lý và người học.
- Liên kết thư viện, trao đổi thông tin phục vụ hoạt động đào tạo, khoa học và công nghệ; cung ứng chương trình đào tạo; trao đổi các ấn phẩm, tài liệu và kết quả hoạt động đào tạo, khoa học và công nghệ.

- Tham gia các tổ chức giáo dục, khoa học, hội nghề nghiệp khu vực và quốc tế.

- Mở văn phòng đại diện cơ sở giáo dục đại học của Việt Nam ở nước ngoài.

- Các hình thức hợp tác khác theo quy định của pháp luật.

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội là đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc UBND thành phố Hà Nội nên hoạt động hợp tác quốc tế còn phải thực hiện theo các văn bản quy định của Thành ủy và UBND Thành phố [3,4]:

- Quyết định số 1542-QĐ/TU ngày 7/12/2016 của Thành ủy Hà Nội về việc ban hành quy chế quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại của Thành phố Hà Nội.

- Quy chế 06-QC/TU ngày 11/08/2022 của Thành ủy Hà Nội về lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại của Thành phố Hà Nội.

Giai đoạn 2020-2024, Hội đồng Trường đã ban hành các Nghị quyết về công tác hợp tác phát triển tập trung quanh ba vấn đề:

Một là: Xây dựng chiến lược Hợp tác phát triển (nằm trong chiến lược phát triển trường), trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch dài hạn, trung hạn, và kế hoạch hàng năm để thực hiện.

Hai là: Phê duyệt mục tiêu chất lượng và định hướng công tác hợp tác phát triển hàng năm.

Ba là: Sửa đổi quy định hợp tác phát triển, đề xuất cơ chế đặc thù trong hợp tác quốc tế đối với Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Mục tiêu: Tích cực mở rộng hoạt động hợp tác phát triển, quan hệ đối tác song phương nhằm thúc đẩy quan hệ đối tác thực chất góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học và công nghệ, nâng cao vị thế của Nhà trường.

Quan điểm: Thực hiện tốt công tác hợp tác phát triển theo đúng quy định của pháp luật Việt Nam và chủ trương, hướng dẫn của Thành ủy, Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội, Nghị quyết của Đảng ủy và Quy định Hợp tác Phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Yêu cầu:

- Tiếp tục củng cố và phát triển các mối quan hệ hữu nghị, đối tác đã được Nhà trường thiết lập. Tăng cường mở rộng hợp tác với các đối tác mới, tổ chức các hoạt động thiết thực, hiệu quả, an toàn, tiết kiệm trong điều kiện bình thường mới cũng như phù hợp với các quy định của pháp luật đóng góp vào sự phát triển của Nhà trường và thành phố Hà Nội.

- Đánh giá hiệu quả hợp tác với các đối tác hiện có, phát triển hợp tác theo chiều sâu, nâng cao chất lượng và hiệu quả hợp tác trong đào tạo, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

- Đẩy mạnh hợp tác trong đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp.

Trên cơ sở các văn bản quy định của cấp trên, trường Đại học Thủ đô Hà Nội đã ban hành Quyết định số 436/QĐ – ĐHTĐHN ngày 14 tháng 5 năm 2019 của Hiệu trưởng Trường Đại học Thủ đô Hà Nội về Quy chế Quản lý các hoạt động hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Nghị quyết số 01/NQ-HĐT ngày 08/01/2024 của Hội đồng Trường Đại học Thủ đô Hà Nội về việc ban hành Chiến lược phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, trong đó có chiến lược về công tác hợp tác phát triển [5].

Vào kì họp tháng 9 hàng năm, nhà trường trình Hội đồng trường phê duyệt mục tiêu chất lượng và định hướng hoạt động hợp tác phát triển. Sau khi có Nghị quyết của Hội đồng trường, Nhà trường ban hành kế hoạch, hướng dẫn thực hiện đến các đơn vị và theo dõi, đôn đốc thường xuyên để đảm bảo các mục tiêu được triển khai thực hiện.

Sau 5 năm thực hiện Quy chế Quản lý các hoạt động hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội và nhận thấy quy chế này có nhiều nội dung không còn phù hợp, Nhà trường đã ban hành Kế hoạch số 266/KH-ĐHTĐHN ngày 27/2/2024 về rà soát sửa đổi các văn bản thuộc lĩnh vực khoa học công nghệ và hợp tác phát triển, ban hành Quyết định số 86/QĐ-ĐHTĐHN ngày 12/1/2024 thành lập tổ soạn thảo Quy định về công tác quản lý hoạt động hợp tác quốc tế của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Quy chế đã được thông qua Hội đồng Khoa học và Đào tạo tháng 9/2024 và gửi đề xuất lên UBND Thành phố qua Sở Ngoại vụ, đề nghị phân cấp cho Trường tự chủ một phần trong công tác hợp tác quốc tế.

Hoạt động Hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội được xây dựng dựa trên việc nắm bắt các nhu cầu của đơn vị thuộc/trực thuộc Nhà trường và giao Phòng QLKHCN&HTPT với chức năng nhiệm vụ tham mưu hoạt động hợp tác phát triển làm đầu mối thu thập thông tin cũng như đề xuất về hoạt động hợp tác phát triển của các đơn vị. Phòng quản lý Khoa học Công nghệ và Hợp tác Phát triển tiếp nhận đăng ký hoạt động hợp tác phát triển từ các đơn vị để tiến hành tổng hợp xây dựng kế hoạch hoạt động phát triển theo từng năm với các hoạt động cụ thể. Các kế hoạch đã cụ thể hóa được mục tiêu, quan điểm, yêu cầu để xây dựng hoạt động hợp tác phát triển với các đối tác trong nước và quốc tế của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Ngày 08 tháng 12 năm 2022, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội được Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội phê duyệt thực hiện 05 nhiệm vụ thuộc các Chương trình số 06 về “Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025” [6], Chương trình số 07 về “Đẩy mạnh phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo giai đoạn 2021-2025” của Thành ủy Hà Nội [7], trong đó có nhiều nội dung liên quan đến hoạt động

hợp tác phát triển của Nhà trường. Đây là những nguồn lực giúp Nhà trường nâng cao chất lượng cũng như phát triển hoạt động hợp tác phát triển ở mức độ cao hơn phù hợp với bối cảnh phát triển và nguồn lực của Thành phố Hà Nội.

2.2. Đánh giá hiệu quả triển khai các hoạt động hợp tác giai đoạn 2015-2024.

2.2.1. Hoạt động hợp tác quốc tế

Thống kê số lượng đoàn vào, đoàn ra, các biên bản hợp tác đã ký kết trong giai đoạn 2015-2024, được thể hiện ở Bảng 1.

Bảng 1. Hợp tác quốc tế từ 2015-2024

Nội dung	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Tổng
Đoàn ra	17	6	13	13	8	0	0	0	01	05	63
Đoàn vào	11	8	21	8	15	02	0	01	9	12	87
Ký MOU quốc tế	01	02	0	01	09	03	05	0	2	07	30
Tổng	29	16	34	22	32	5	5	1	12	24	180

Trong giai đoạn 2015-2024, Nhà trường đã ký kết 30 biên bản hợp tác với các đối tác quốc tế trên các lĩnh vực đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ và các hoạt động khác; tổ chức đón 87 đoàn vào và tổ chức 63 đoàn ra, tổ chức các chương trình liên kết quốc tế, thực hành tiếng, trao đổi sinh viên.

Riêng trong năm 2024, Phòng quản lý Khoa học Công nghệ và Hợp tác Phát triển đã tham mưu ký kết hợp tác với 7 đối tác quốc tế, tổ chức 05 đoàn ra (03 đoàn cán bộ, giảng viên; 02 đoàn sinh viên); đón 12 đoàn khách quốc tế đến làm việc tại Trường; các đối tác Pháp, Hungary, Thái Lan trong Hội thảo quốc tế ICCE 2024. Triển khai hợp tác với Đại học Ngôn ngữ và Văn hóa Bắc Kinh.

Khoa Ngoại ngữ đã kết nối xúc tiến hiệu quả hợp tác với Đại học Ngôn ngữ và Văn hóa Bắc Kinh, Học viện Hoa văn Côn Minh. Đưa 10 sinh viên ngành Ngôn ngữ Trung Quốc đi học tại Học viện Hoa văn Côn Minh từ nguồn học bổng. Thu hút được khóa bồi dưỡng năng lực tiếng Anh cho 25 giảng viên khoa ngữ từ nguồn của Hội đồng Anh.

Khoa Văn hóa – Du lịch đã góp phần xúc tiến đưa được 01 đoàn sinh viên đi học tập, thực tế tại Nhật Bản.

** Đánh giá chung*

Có thể thấy hoạt động hợp tác quốc tế của Trường còn hạn chế thể hiện ở việc phạm vi hợp tác quốc tế của Nhà trường chưa được phát triển tương xứng với vị thế của một cơ sở giáo dục đại học; đối tác hợp tác phần lớn nằm ở khu vực Châu Á, các hoạt động về hợp tác quốc tế chưa sâu (mới dừng lại ở hoạt động giới thiệu, quảng bá, seminar, trao đổi sinh viên ngắn hạn), chưa có các chương trình liên kết đào tạo, đầu tư, chuyển giao công nghệ,... Công tác hợp tác quốc tế chưa phát triển khiến hoạt động đào tạo các ngành ngoại ngữ và các học phần ngoại ngữ bị hạn chế.

Các hoạt động hợp tác quốc tế phần lớn được kết nối bởi mối quan hệ cá nhân, chưa có sự bền vững và hợp tác thường xuyên ở góc độ tổ chức. Chính vì vậy, rất cần có chính sách hiệu quả để xây dựng mạng lưới hợp tác quốc tế thường xuyên, ổn định trong giai đoạn tiếp theo.

Kinh phí cho công tác hợp tác phát triển còn hạn hẹp, mới chỉ hỗ trợ được một số chuyến đi công tác của cán bộ quản lý của Nhà trường đến các nước trong khu vực và lễ tân đón tiếp khách. Nguồn kinh phí từ các Chương trình, Đề án của thành phố Hà Nội dành cho hợp tác phát triển quốc tế chưa phát huy hiệu quả tối đa. Việc cử cán bộ giảng viên của Trường đi nước ngoài công tác, học tập và nghiên cứu còn rất ít.

2.2.2. Hợp tác trong nước

Bảng 2. Hợp tác trong nước giai đoạn 2015-2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Tổng
Số đối tác	20	30	16	19	28	18	22	08	29	30	220

Trong giai đoạn 2015-2020, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đã triển khai hợp tác với 220 đối tác trong nước (chi tiết trong Bảng 2). So với hợp tác quốc tế, hoạt động hợp tác trong nước triển

khai mạnh mẽ hơn và đã góp phần thúc đẩy đào tạo theo định hướng nghề nghiệp với hệ thống mạng lưới đối tác hỗ trợ trong hoạt động thực tế, thực tập, thực hành của Nhà trường.

Để thực hiện việc liên kết đào tạo với các doanh nghiệp trong đào tạo, Trường đã kí kết hợp tác với nhiều doanh nghiệp thuộc lĩnh vực du lịch, lữ hành, mở rộng mạng lưới các doanh nghiệp hợp tác với Trường lên hơn 120/220 đối tác đã kí kết. Phối hợp đào tạo sinh viên các ngành Văn hóa và Du lịch với các đối tác trong chương trình đào tạo POHE. Ngoài ra, trường còn kí kết hợp tác với các cơ sở giáo dục đại học, cơ sở nghiên cứu trong nước như: Viện Nghiên cứu Kinh tế xã hội Hà Nội; Đại học Quốc gia Hà Nội, Cao đẳng Sư phạm Lạng Sơn,...Liên kết với Trường Đại học Thủ Dầu Một tổ chức Hội thảo quốc gia “Tự chủ đại học và mô hình đại học thông minh” vào năm 2022; Liên kết với Trường Đại học Sư phạm Huế tổ chức Hội thảo Quốc tế “Văn hóa và Giáo dục lần thứ V: Giáo dục liên văn hóa trong bối cảnh hội nhập” năm 2024. Duy trì tổ chức Ngày hội việc làm và ký kết hợp tác thường niên vào tháng 3 hàng năm, ký kết với khoảng 20-30 đối tác trong nước. Xúc tiến hợp tác với 20 quận/huyện trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Xây dựng mạng lưới đối tác tương đối rộng trên địa bàn thành phố Hà Nội ở các loại hình cơ sở giáo dục: công lập, tư thục, quốc tế và phát huy hiệu quả hợp tác với các đối tác này. Có hoạt động hợp tác thường xuyên, hiệu quả, góp phần kết nối Nhà trường với phòng giáo dục các quận/huyện. Đa dạng hóa các hoạt động hợp tác: thực tế, thực tập, hoạt động chuyên môn, chăm sóc giáo viên giỏi, tọa đàm, hội nghị, hội thảo... Thu hút được nguồn lực tài trợ từ các đối tác cho công tác đào tạo sinh viên sư phạm như thực tập trả lương, tài trợ học bổng vượt khó cho sinh viên từ CLB các Hiệu trưởng trường Mầm non và Tiểu học của TP Hà Nội, tài trợ giải thưởng Hội thi Nghiệp vụ sư phạm giỏi hàng năm cho sinh viên khoảng 70 triệu đồng/1 năm.

Đánh giá chung:

- Các hoạt động hợp tác trong đào tạo, nghiên cứu khoa học, tổ chức hội nghị, hội thảo, seminar khoa học chưa nhiều, chủ yếu hợp tác trong công tác bồi dưỡng cho giảng viên, trong công tác thực tế, thực tập, tuyển dụng việc làm cho sinh viên. Hợp tác trong truyền thông, phát triển thương hiệu chưa đạt hiệu quả như mong muốn.

- Việc xây dựng hệ thống các đối tác chiến lược, thường xuyên để hỗ trợ, phối hợp trong các hoạt động lớn của nhà trường cũng cần được coi trọng hơn. Đặc biệt, các quận huyện trên địa bàn thành phố chưa được coi là đối tác chiến lược của nhà trường nên chưa khai thác hết tiềm năng hợp tác phục vụ sự phát triển của Nhà trường, góp phần vào sự phát triển của Thủ đô Hà Nội.

- Có thể thấy, trong những năm qua, Nhà trường đã xây dựng được một mạng lưới các đối tác trong nước (220 đối tác) để tìm kiếm cơ hội liên thông, liên kết đào tạo, bồi dưỡng, thực tế, thực tập, thực hành, tuyển dụng, hỗ trợ giải quyết việc làm cho sinh viên sau khi ra trường.

- Nhà trường có chính sách phân cấp các hoạt động hợp tác phát triển về các đơn vị đào tạo nhằm tăng cường năng lực độc lập, tự chủ trong hợp tác của các đơn vị, giảm thiểu khâu trung gian, rút ngắn thời gian giải quyết hồ sơ hành chính. Chính cơ chế này đã tạo điều kiện để các khoa chủ động tìm kiếm đối tác, phát triển mạng lưới đối tác hợp tác trong hoạt động đào tạo của khoa.

- Như vậy, có thể thấy, lĩnh vực hợp tác trong nước, số lượng đối tác có hoạt động thường xuyên, thiết thực và hiệu quả còn khiêm tốn, nội dung hợp tác chưa đa dạng, chưa có dự án, đề tài khoa học công nghệ hợp tác với các cá nhân, đơn vị ngoài trường; các đối tác ít có đóng góp cho chương trình đào tạo của nhà trường, một số doanh nghiệp đã kí kết MOU nhưng ít triển khai được hoạt động hợp tác. Đa số các đối tác đã kí kết là doanh nghiệp vừa và nhỏ, thậm chí rất nhỏ nên nhu cầu và quy mô hợp tác còn hạn chế, số lượng sinh viên được nhận thực tập và làm việc tại các doanh nghiệp này không nhiều; việc hỗ trợ của doanh nghiệp cho hoạt động đào tạo của nhà trường còn rất khiêm tốn, cơ hội cho sinh viên học tập, trải nghiệm và tiếp cận xu hướng mới trong từng ngành nghề, lĩnh vực cũng vì vậy mà chưa đạt kì vọng.

2.3. Tồn tại, hạn chế

2.3.1. Hợp tác quốc tế

Thứ nhất, việc ký kết văn bản hợp tác với các đối tác nước ngoài: Hiện nay, theo quy định của thành phố, Trường phải gửi đề xuất xin ý kiến nhiều sở ngành: Sở Ngoại vụ, Công an Thành phố Hà Nội, Sở Giáo dục & Đào tạo sau đó lại nộp hồ sơ báo cáo UBND Thành phố Hà Nội qua Sở Ngoại

vụ. Thời gian chờ đợi và phản hồi của các đơn vị tương đối lâu so với tương quan với các trường đại học do Bộ/Ngành quản lý.

Thứ hai, việc đón tiếp các đoàn khách quốc tế đến làm việc. Đối với các cơ sở giáo dục đại học tính chất các đoàn khách diễn ra thường xuyên liên tục. Tuy nhiên đối với mỗi đoàn khách đến trường, thủ tục thường diễn ra từ khoảng 15 đến 20 ngày để xin ý kiến các cơ quan trong thành phố. Vì vậy, Nhà trường phải từ chối nhiều đoàn khách do nguyên nhân không đủ thời gian triển khai hồ sơ xin phép tiếp đoàn.

Thứ ba, về công tác tổ chức đoàn ra, đối với đối tượng áp dụng trong văn bản chỉ đạo hoạt động là Quy chế 06/2022/QC-TU ngày 11/8/2022 của Thành ủy Hà Nội về lãnh đạo, chỉ đạo và thống nhất các hoạt động đối ngoại của Thành phố Hà Nội vẫn chưa có đối tượng áp dụng là đơn vị sự nghiệp công lập cũng như chưa có hướng dẫn thẩm quyền về tổ chức đoàn ra, đoàn vào đối với viên chức trong các đơn vị sự nghiệp công lập [7].

Thứ tư, theo báo cáo về hoạt động Hợp tác phát triển của các đơn vị, thực tế các đơn vị có phối hợp với nhiều đơn vị khác nhau để triển khai một số phần việc như seminar khoa học, bồi dưỡng chuyên môn... nhưng chủ yếu dựa trên mối quan hệ và uy tín cá nhân, chưa được thiết lập dựa trên kí kết và lan tỏa tác động tích cực tới số đông cán bộ, giảng viên, sinh viên trong đơn vị và Nhà trường.

** Nguyên nhân khách quan:*

- Chưa có văn bản quy định rõ ràng và thống nhất về phân quyền tự chủ hoạt động đối ngoại đối với các cơ đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc UBND Thành phố Hà Nội.

- Chưa có cơ chế quản lý hoạt động hợp tác quốc tế đặc thù cho một trường đại học, hoạt động thiên về thủ tục hành chính, còn nhiều khó khăn (quy trình xin phép triển khai HTQT theo QĐ 1542 khá phức tạp và tốn nhiều thời gian).

- Sự ảnh hưởng của dịch bệnh Covid 19 cũng làm gián đoạn hoạt động hợp tác trong khoảng 2 năm.

** Nguyên nhân chủ quan:*

- Đội ngũ nhân lực làm nhiệm vụ hợp tác quốc tế còn thiếu về số lượng và yếu về kinh nghiệm.

- Chưa có sự đầu tư thích đáng về các nguồn lực cho công tác hợp tác quốc tế.

2.3.2. Hợp tác trong nước

Sự phân cấp của nhà trường từ trước đến nay theo hướng hợp tác quốc tế do nhà trường đảm nhiệm, hợp tác trong nước chủ yếu do các khoa đảm nhiệm dẫn đến thực trạng là chưa kí kết hợp tác được với các doanh nghiệp, tập đoàn lớn, các tổ chức có uy tín trong nước và thế giới nên hiệu quả hợp tác chưa đạt như mong muốn.

Do nguồn hợp tác trong nước chủ yếu do các khoa dựa trên mối quan hệ cá nhân để kí kết nên việc duy trì và phát triển các hoạt động hợp tác gặp khó khăn về nguồn lực, một số trường hợp triển khai chưa bài bản nên hiệu quả chưa cao, thậm chí kí kết MOU xong lại không triển khai được hoạt động, chủ yếu dừng ở việc giới thiệu để sinh viên đi thực tế, thực tập, tuyển dụng cũng chưa được nhiều do các đối tác đều ở quy mô vừa và nhỏ; một số ít có hợp tác trong đào tạo bồi dưỡng cho giảng viên, chưa mở rộng các lĩnh vực hợp tác khác. Thu hút nguồn lực từ các đối tác về trường chưa nhiều. Đây là vấn đề cần có định hướng và lộ trình cụ thể ở giai đoạn tiếp theo.

3. YÊU CẦU ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG HỢP TÁC PHÁT TRIỂN CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI GIAI ĐOẠN MỚI

Ngày 31/12/2023, UBND Thành phố Hà Nội đã ban hành Đề án phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Trong đó hoạt động hợp tác phát triển là một trong bảy nhóm nhiệm vụ giải pháp quan trọng để phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trở thành trung tâm giáo dục, văn hoá, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và hợp tác quốc tế có uy tín, xứng tầm với sự phát triển của thành phố Hà Nội, được xếp hạng cao trong hệ thống các trường đại học Việt Nam và tham gia vào mạng lưới các trường đại học khu vực và quốc tế [1].

Đề án đã đề ra mục tiêu và chỉ tiêu cụ thể đối với hoạt động hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, đó là:

- Mở rộng hợp tác về đào tạo và nghiên cứu khoa học chuyên sâu với một số trường Đại học

trong nước và quốc tế. Tăng cường hội nhập và liên kết quốc tế, đa dạng hóa các hoạt động hợp tác trong tất cả các lĩnh vực, gồm: đào tạo, nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và dịch vụ tư vấn ở Việt Nam và khu vực, đồng thời giúp tăng cường uy tín của Nhà trường trong cộng đồng quốc tế.

- Các chỉ tiêu:

+ Ký kết MOU với các trường Đại học quốc tế có uy tín: 06.

+ Ký kết với các trường Đại học/Viện nghiên cứu có uy tín trong nước: 16.

+ Ký kết với các doanh nghiệp có uy tín trong và ngoài nước: 40.

+ Số lượng chương trình đào tạo trình độ đại học/ thạc sĩ liên kết quốc tế: 01-02.

+ Số lượng chương trình hợp tác, trao đổi, học tập thực tế cho học viên, sinh viên tại nước ngoài: 03.

+ Số lượng hoạt động nghiên cứu khoa học có sự hợp tác với các tổ chức, doanh nghiệp, cơ sở giáo dục đại học trong nước và quốc tế: 04.

Ngày 28/6/2024, Luật Thủ đô số 39/2024/QH15 đã được Quốc hội thông qua [8], trong đó có nhiều chính sách đặc thù, vượt trội có tác động hỗ trợ mạnh mẽ đến hoạt động hợp tác phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, ví dụ như: Chính sách phát triển giáo dục; chính sách thu hút, trọng dụng người có tài năng và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; chính sách phát triển khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo. Trường Đại học Thủ đô Hà Nội cần tận dụng tốt các quy định của Luật Thủ đô để cụ thể hóa các chính sách thúc đẩy sự phát triển của Nhà trường nói chung và hoạt động hợp tác phát triển nói riêng [9,10].

4. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HỢP TÁC

Trên cơ sở phân tích, đánh giá thực trạng và những yêu cầu đặt ra đối với hoạt động hợp tác phát triển để đáp ứng yêu cầu Đề án phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Nhà trường cần tập trung thực hiện các nhóm nhiệm vụ giải pháp sau đây:

4.1. Tập trung thực hiện các nhiệm vụ về hợp tác phát triển trong Kế hoạch Triển khai các hoạt động thực hiện Đề án/Chiến lược phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội giai đoạn từ năm 2025 đến năm 2030 đã được Hội đồng trường ban hành, trong đó chú trọng các nội dung sau:

Xây dựng và triển khai Kế hoạch quy định đặc thù về hợp tác quốc tế của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội (*trình UBND Thành phố phê duyệt phân cấp một số hoạt động trong hợp tác quốc tế*).

Xây dựng và triển khai Đề án phát triển mạng lưới hợp tác trong nước và quốc tế (*Mở rộng hợp tác với các trường đại học, viện nghiên cứu uy tín trong nước và trên thế giới, đặc biệt là các đối tác có thế mạnh về lĩnh vực mà nhà trường muốn phát triển*).

Xây dựng và triển khai Đề án phát triển mạng lưới hợp tác với các doanh nghiệp trong và ngoài nước (*đặc biệt là các doanh nghiệp lớn, doanh nghiệp đổi mới sáng tạo có thế mạnh về lĩnh vực mà nhà trường muốn phát triển*). Chú trọng việc ký kết hợp tác với các doanh nghiệp lớn thay vì các doanh nghiệp nhỏ để nâng cao vị thế của Trường cũng như hiệu quả hợp tác.

Xây dựng chương trình đào tạo trình độ đại học/thạc sĩ liên kết quốc tế.

Triển khai Chương trình hợp tác, trao đổi, học tập thực tế cho học viên, sinh viên tại nước ngoài.

Xây dựng và triển khai thực hiện Đề án tăng cường hợp tác nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ với các trường đại học, doanh nghiệp và các tổ chức khoa học công nghệ trong nước và quốc tế.

4.2. Phát huy những cơ chế chính sách đặc thù trong Luật Thủ đô:

Khẩn trương xây dựng các chính sách được giao tại Kế hoạch số 314/KH-UBND ngày 28/10/2024:

- Chính sách trọng dụng đội ngũ nhân lực chất lượng cao đang công tác tại Trường Đại học Thủ đô Hà Nội giai đoạn 2025-2030.

- Chính sách thu hút và tuyển chọn đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học về công tác tại Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

- Đề án lựa chọn cử cán bộ, giảng viên, nghiên cứu viên của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đi đào tạo sau đại học ở nước ngoài (trong đó tập trung ưu tiên ở những lĩnh vực cung cấp nguồn nhân

lực cho Thành phố) từ nguồn ngân sách Thành phố hỗ trợ.

Tiếp tục xây dựng mạng lưới, quy tụ và phát huy vai trò của các chuyên gia để tổ chức triển khai hiệu quả các nhiệm vụ liên ngành, liên lĩnh vực phục vụ phát triển văn hóa, giáo dục, kinh tế - xã hội của Thủ đô.

4.3. Nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu và nghiệp vụ làm công tác hợp tác phát triển:

Cập nhật chương trình đào tạo theo tiêu chuẩn quốc tế, tăng cường tiếng Anh cho giảng viên và sinh viên.

Tăng cường đầu tư cho nghiên cứu khoa học, khuyến khích các dự án nghiên cứu có tính ứng dụng cao và liên kết với các đối tác quốc tế.

Tranh thủ sự hỗ trợ, tài trợ của các tổ chức quốc tế, các cơ sở giáo dục đại học trong khu vực và trên thế giới để có thêm nguồn lực và những dự án mới.

Bồi dưỡng năng lực, nghiệp vụ làm công tác hợp tác phát triển cho đội ngũ chuyên trách cũng như đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên, chuyên viên nói chung để phát huy tốt hiệu quả hợp tác.

4.4. Tăng cường quảng bá hình ảnh Trường:

Xây dựng thương hiệu Trường: Xây dựng một thương hiệu trường mạnh mẽ, chuyên nghiệp, thể hiện được vị thế và thế mạnh của Trường trên trường quốc tế.

Tham gia các sự kiện quốc tế: Tích cực tham gia các hội thảo, hội nghị khoa học quốc tế để giới thiệu về Trường và các hoạt động hợp tác.

Sử dụng các kênh truyền thông hiệu quả: Tận dụng các kênh truyền thông xã hội, website để quảng bá hình ảnh của Trường đến cộng đồng quốc tế.

Tổ chức các hoạt động giao lưu: Tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa, thể thao, trại hè giữa sinh viên Việt Nam và quốc tế để tăng cường hiểu biết lẫn nhau và truyền thông về Trường.

Hỗ trợ sinh viên và giảng viên tham gia các chương trình trao đổi, nghiên cứu ở nước ngoài thông qua các quỹ học bổng, tài trợ.

Tổ chức hội nghị thường niên cho các nhà tài trợ, đối tác quốc tế chiến lược nhằm mở rộng quan hệ quốc tế của Trường, hiểu và đáp ứng nhu cầu, khả năng và lợi ích của các nhà tài trợ và đối tác quốc tế trong các hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học và chuyên gia, xây dựng và thực hiện các dự án hợp tác quốc tế.

4.5. Xây dựng cơ sở vật chất và hạ tầng kỹ thuật:

Đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, phòng thí nghiệm, thư viện và không gian cho các hoạt động của cán bộ, sinh viên để đáp ứng yêu cầu của các chương trình đào tạo chất lượng cao, chương trình hợp tác quốc tế.

Xây dựng hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin hiện đại để phục vụ cho việc quản lý, trao đổi thông tin, hợp tác trực tuyến, đào tạo từ xa.

4.6. Hoàn thiện Quy định về quản lý hoạt động hợp tác phát triển của Trường:

Tích cực tham khảo, học tập kinh nghiệm của các cơ sở giáo dục đại học có uy tín trong nước để xây dựng, hoàn thiện thể chế về lĩnh vực hợp tác để công tác này ngày càng phát huy hiệu quả.

Khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho các đơn vị/cá nhân tham gia hoạt động hợp tác phát triển.

Xây dựng cơ chế quản lý, hoạt động và thụ hưởng thành quả của hợp tác phát triển rõ ràng, minh bạch, qua đó khuyến khích tập thể, cá nhân tham gia vào hoạt động hợp tác phát triển của Nhà trường.

4.7. Đẩy mạnh hợp tác với các quận, huyện, thị trên địa bàn thành phố Hà Nội trong các lĩnh vực:

Bồi dưỡng nâng cao năng lực cho giáo viên của địa phương. Bồi dưỡng nâng cao năng lực cho cán bộ, công chức, viên chức của địa phương về các lĩnh vực như quản lý, công nghệ thông tin, ngoại ngữ... Các lớp đào tạo bồi dưỡng theo nhu cầu của địa phương.

Nghiên cứu khoa học gắn với đào tạo và phát huy các giá trị văn hóa, lịch sử, phát triển du lịch của địa phương.

Cung cấp các tư vấn về xây dựng chính sách phát triển cho địa phương, đặc biệt là chính sách về phát triển giáo dục, văn hóa; xây dựng các chương trình quảng bá du lịch, tổ chức các sự kiện

văn hóa, thể thao; các hoạt động thực tập, trải nghiệm cho học sinh, sinh viên tại các địa phương.

5. KẾT LUẬN

Hoạt động hợp tác phát triển đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc nâng cao vị thế và thúc đẩy sự phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Trong bài báo này, chúng tôi đã tập trung đánh giá thực trạng hoạt động hợp tác phát triển của Nhà trường giai đoạn 2015-2024, phân tích bối cảnh và yêu cầu mới đối với hoạt động hợp tác phát triển của Nhà trường, đề từ đó định hướng 7 nhóm nhiệm vụ, giải pháp nhằm thúc đẩy toàn diện và nâng cao hiệu quả hoạt động hợp tác phát triển đáp ứng yêu cầu phát triển của Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. UBND Thành phố Hà Nội (2023), *Đề án phát triển Trường ĐHTĐ Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 ban hành kèm theo Quyết định số 6743/QĐ-UBND ngày 31/12/2023 của UBND Thành phố Hà Nội*, Hà Nội.
2. Quốc Hội (2018), *Luật Giáo dục đại học số 08/2012/QH13 ngày 18/6/2012; Luật số 34/2018/QH14 ngày 19/11/2018 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học*, Hà Nội.
3. Thành ủy Hà Nội (2016), *Quyết định số 1542-QĐ/TU ngày 7/12/2016 của Thành ủy Hà Nội về việc ban hành quy chế quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại của Thành phố Hà Nội*, Hà Nội.
4. Thành ủy Hà Nội, *Quy chế 06-QC/TU ngày 11/08/2022 của Thành ủy Hà Nội về lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại của Thành phố Hà Nội*, Hà Nội.
5. Hội đồng Trường Đại học Thủ đô Hà Nội (2024), *Nghị quyết số 01/NQ-HĐT ngày 08/01/2024 về việc ban hành Chiến lược phát triển Trường Đại học Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*, Hà Nội.
6. Thành ủy Hà Nội (2021), *Chương trình số 06-CTr/TU ngày 17/3/2021 về “Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025”*, Hà Nội.
7. Thành ủy Hà Nội (2021), *Chương trình số 07-CTr/TU ngày 17/3/2021 về “Đẩy mạnh phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo giai đoạn 2021-2025”*, Hà Nội.
8. Quốc Hội (2024), *Luật Thủ đô số 39/2024/QH15 ngày 28/6/2024*, Hà Nội.
9. Nguyễn Anh Tuấn (2024), *Chính sách phát triển thu hút, trọng dụng người có tài và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong Luật Thủ đô và tác động đến các trường đại học, cao đẳng, viện nghiên cứu trên địa bàn Thủ đô Hà Nội*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc gia “Triển khai Luật Thủ đô: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn”, ngày 14/11/2024, tr.185-199.
10. N. H. Sơn, L. T. Hiền, N. T. Mai, N. A. Tuấn (2024), *Chính sách phát triển khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo trong Luật Thủ đô*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc gia Diễn đàn Văn hoá và Giáo dục mùa thu lần thứ nhất, tr.707-724.

THE CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS TO PROMOTE COOPERATIVE DEVELOPMENT ACTIVITIES OF HANOI METROPOLITAN UNIVERSITY

Abstract: Cooperative development activities have become an indispensable factor in the development of higher education institutions today. By connecting with organizations, enterprises, and other universities, universities can enhance the quality of training, expand research opportunities, and strengthen their position on the international stage. After 10 years since being upgraded from Hanoi College of Education to Hanoi Metropolitan University (HNMU), HNMU has had many solutions and achieved many encouraging results in cooperative development activities. However, besides that, there are still existing limitations that need to be overcome. In this article, we focus on assessing the current situation, analyzing the existing limitations, and proposing tasks and solutions to comprehensively promote and improve the quality of cooperative development activities to meet the requirements of HNMU Development Project to 2030, with a vision to 2045.

Keywords: Policies and mechanisms, HNMU, Cooperative development, Capital Law, Human resource development.